

Սյունյաց երկիր

ՀԻՆՉԱԿԵՆ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍԻ 2019Թ.
№ 17 (507)

www.syuniacyerkir.am

ՎԱՀԱՆ ՏԵՐՅԱՆ

**Ինչպե՞ս չըսիրեմ,
երկիր իմ կիզված,
Պարզված վերըստին
սրերին սուրսայր...**

Կառավարությունը 2019թ. հաստատել է մարզերում իրականացվելիք 23.2 մլրդ դրամի սուբվենցիոն ծրագիր

ՀՀ կառավարությունը 2019թ. ընթացքում 23.2 մլրդ դրամի սուբվենցիոն ծրագիր է հաստատել, որոնք կիրականացվեն Հայաստանի մարզերում: «Արմենպրես»-ի փոխանցմամբ՝ այս մասին «Ֆեյսբուք»-ի իր էջում գրել է ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը:

«Սուբվենցիոն ծրագրերի առանձնահատկությունն այն է, որ դրանք համաֆինանսավորվում են համայնքների և կառավարության կողմից: Տվյալ դեպքում 12.9 միլիարդ տրամադրում է կառավարությունը, 10.3 միլիարդ համայնքները», - գրել է Փաշինյանը:

Վարչապետը ներկայացրել է այն միջոցառումները, որոնք կիրականացվեն այս ծրագրի շրջանակներում

«234 կիլոմետր համայնքային փողոցներ կնորոգվեն կամ կբարեկարգվեն, 58 բնակավայրերում կիրականացվի ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի կառուցման կամ նորոգման աշխատանքներ, 37 բնակավայրերում կկառուցվեն կամ կնորոգվեն ոռոգման համակարգեր, 42 բնակավայրերում կիրականացվի մանկապարտեզների կառուցում կամ հիմնանորոգում, 58 բնակավայրերում կգործարկվեն էներգախնայող լուսավորության համակարգեր, 53 բնակավայրերում կկառուցվեն կամ կնորոգվեն հասարակական նշանակության շենքեր, 15 բնակավայրերում կիրականացվեն գազամատակարարման համակարգերի կառուցման կամ նորոգման աշխատանքներ, 23 բնակավայրերում ձեռք կբերվեն հակակարկտային համակարգեր, 24 բնակավայրերում կիրականացվեն պուրակների, հրապարակների, այգիների կառուցման կամ բարեկարգման աշխատանքներ», - նշել է վարչապետը:

Ամուր ընտանիք, ծաղկուն Կապան.

այսպիսի խորագրով օգոստոսի 17-ին անցկացվեց Կապան քաղաքի օրը

Նախկինում այն տեղի էր ունենում սեպտեմբերին, բայց այս անգամ օգոստոսին եղավ, որ հայրենի քաղաքի տոնին մասնակից լինեն մայրաքաղաքում սովորող կապանցի ուսանողները, ամառային հանգիստը ծննդավայրում անցկացնող՝ արտերկրում բնակվող կապանցիները:

Համաքաղաքային քայլերով սկսվեց տոնակատարությունը:

Քաղաքի օրվան նվիրված օրհնության կարգ կատարվեց Կապանի սուրբ Մեսրոպ

Մաշտոց եկեղեցում:

Այնուհետև երիտասարդները քաղաքի տոնի իրազեկման ակցիա է ֆլեշմոբ կազմակերպեցին:

Օրվա հիմնական միջոցառումը տեղի ունեցավ Կապանի մշակույթի կենտրոնում, որտեղ կայացավ հանդիսավոր նիստ ու տոնական համերգ:

Նախ ներկաներին օրհնանքի խոսք հղեց Սյունյաց թեմի առաջնորդական տեղապահ Տեր Մակար վարդապետ Հակոբյանը:

Կապանի երկրագիտական թանգարանի տնօրեն Գրիշա Սմբատյանը պատմական անդրադարձներով ներկայացրեց Կապանը՝ նշելով, որ Կապանի հարստությունը ոչ թե պղինձն ու մոլիբդենն է, այլ մարդը՝ կապանցին, որ միշտ հավատարիմ է մնացել իր օջախին:

Սյունիքի մարզպետ Հունան Պողոսյանը ներկաներին փոխանցեց. «Քաղաքն իր պատմությամբ ու ավանդույթներով, ձեռքբերումներով, ապագային միտված ծրագրերով

էջ 8

Սյունիքի մարզում են ականազերծման աշխատանքներ

«Հունանիտար ականազերծման և փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը (ՀԱՓԿ) Սյունիքի մարզի Կապան համայնքի Դավիթ Բեկ և Տեղ համայնքի Կոռնիծոր բնակավայրերում ականազերծման աշխատանքներ է իրականացնում:

Ինչպես տեղեկացրին կենտրոնից, Դավիթ Բեկ բնակավայրում ականազերծման աշխատանքներն ընթանում են «Ականազերծման և ուտիլիզացիայի հիմնադրամի» հետ համագործակցությամբ: Շուրջ 16 հազար քառակուսի մետր տարածքի ականազերծում է նախատեսվում: Այս պահի դրությամբ հայտնաբերվել են 1 հատ «Ֆ1» նոնակ, 1 հատ «ՕՄ 72» ական, 1 հատ 73 միլիմետր տրամագծով «ՕՇ» արկ:

Կոռնիծոր բնակավայրում իրականացվում են մարտական գործողությունների տարածքի մաքրման աշխատանքներ: Ըստ ՀԱՓԿ-ի պլան-առաջադրանքի՝ «Հալո թրատ» կազմակերպության կողմից նախատեսվում է մաքրել շուրջ 30 հազար քառակուսի մետր տարածք:

Աշխատանքների ժամանակ օգտագործվում են ԱՄՆ Պետական դեպարտամենտի կողմից Հայաստանին տրամադրված հանդերձանքն ու սարքավորումները:

էջ 2

Սյունիքում հրդեհներ էին...

«911» ծառայությունն օգոստոսի 11-ին, ժամը 16:03-ին ահազանգ է ստացել, որ հրդեհ է բռնկվել Սյունիքի մարզի Լեհվազ-Վարդանիծոր ավտոճանապարհին գտնվող անտառում:

Ինչպես «Արմենպրես»-ին հայտնեցին ՀՀ ԱԻՆ տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, դեպքի վայր է մեկնել ԱԻՆ ՓԾ մարզային փրկարարական վարչության հրշեջ-փրկարարական ջոկատից մեկ մարտական հաշվարկ. հայտարարվել է Մեղրիի ՀՓՁ-ի անձնակազմի հավաք:

Տեղագնման արդյունքում պարզվել է, որ Լեհվազ-Վարդանիծոր ավտոճանապարհի աջակողմյան հատվածում այրվում է բուսածածկ տարածք և եղեմուտ, տեղանքը խիստ կտրտված է և դժվարանցանելի, առկա է հրդեհի տարածման վտանգ:

Հրդեհաշիջման գործընթացին ներգրավվել են Մարզային փրկարարական վարչության հրշեջ-փրկարարական ջոկատից երկու մարտական հաշվարկ և օպերատիվ խումբը (15 հրշեջ-փրկարար), Փրկարարական ուժերի վարչության հատուկ նշանակության փրկարարական աշխատանքների իրականացման կենտրոնից երկու փրկարարական ջոկատը (10 փրկարար), ճգնաժամային կառավարման ազգային կենտրոնի արտակարգ իրավիճակների արձագանքման խումբը (4 փրկարար) և Օպերատիվ կառավարման վարչության կապի մեքենան (3 փրկարար):

Ժամը 21:00-ին ԱԻ նախարարի մոտ կայացած օպերատիվ աշխատանքային խմբի արտահերթ նիստում քննարկվել են ստեղծված իրավիճակով պայմանավորված ռիսկերը, արձագանքման և հետեւանքների վերացման առանձնահատկությունները:

Օգոստոսի 12-ին, ժամը 08:10-ին ծավալվել է օպերատիվ շտաբ: Հրդեհաշիջման գոր-

էջ 2

Ո՛վ է սննդով եւ փողով աջակցում Ամուլ սարի շահագործման դեմ գործընթացին

Ֆեյսբուքի ուղիղ եթերում ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը, խոսելով Ամուլսարի ոսկու հանքի շահագործման խնդիրների մասին, արել է սեփական հայտարարություն: Նա ասել է, որ օպերատիվ ծառայություններին համընթացաբար է ուսումնասիրել վիճակը, եւ պարզվել է, որ այլ հանքարդյունաբերական ընկերությունն աջակցում է Ամուլսարի հանքի շահագործման դեմ գործընթացին:

Հիշեցնենք, որ հանքի ճանապարհի փակումից հետո ՀԱՄ-ներում տեղեկություններ տարածվեցին, որ Ջանգեզուրի պղնձամուլիբդենային կոմբինատն աջակցում է Ամուլսարի շահագործման դեմ գործընթացին փողով եւ սննդով:

hraparak.am

Բացարձակորեն դեմ եմ. Արամ Ա Կաթողիկոսը Ստամբուլյան կոնվենցիայի մասին

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա Կաթողիկոսը խոսել է Ստամբուլյան կոնվենցիայի մասին:

«Որեւէ փաստաթուղթ, ով էլ լինի դրա հեղինակը, որքան էլ կարելու լինի այն, որեւէ մտածելակերպ, որը կարող է վնասել հայ ընտանիքին, հոգեւոր, բարոյական, ազգային արժեքների համակարգին, որպես Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, բացարձակորեն դեմ եմ», - հայտարարել է նա: Նա նշել է, որ որեւէ փաստաթուղթ, որը զգայուն բնույթ ունի, եւ որեւէ հարց, որը համահայկական հետեւանքներ կարող է ունենալ, պետք է քննարկվեն համահայկական մասնակցությամբ: ■

Աճնա Շահնազարյան

Ես խորհուրդ կտայի վարչապետին դիմել իրավապահ մարմիններին, որովհետեւ հակառակ դեպքում, դա կարող է դիտվել որպես սուտ մատուցություն, եւ ինքը պարտավոր է այդ հետեւանքների մասին մտածել: Այս մասին NEWS.am-ի հետ զրույցում ասաց Հայկական բնապահպանական ճակատի ներկայացուցիչ Աճնա Շահնազարյանը՝ արձագանքելով վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի հայտարարությանը, թե հակամուլսարյան գործընթացն աջակցություն է ստանում հանքարդյունաբերող այլ ընկերությունների կողմից:

«Եթե նման բան կա, եթե իսկապես նա մեղադրանք է հնչեցնում, ապա իրավապահները պարտավոր են զբաղվել դրանով», - ասաց նա:

Արմեն Դարբինյան

Հայաստանը աղքատ երկիր է. այս բարբաջանքի ներքո են հանքերը թալանել

ՀՀ նախկին վարչապետ Արմեն Դարբինյանը թվիթերում գրել է. Հանքերի շահագործումը երկրում ոչ միայն էկոլոգիական խնդիր է: Գործող օրենսդրությունը հատուկ ստեղծված է հանքերն իսպառ թալանելու համար: Ժողովրդին հրամցվել են ընդամենն «աշխատատեղ» եւ «աշխատավարձ» կեղծ արժեքները: Գերշահույթը մնացել է դոստոն, երկրի բյուջեն չի օգտվել ռոյալթի հարկից:

Ուրտի մի քանի նախարար լիցենզիաների բաշխմամբ դուրսարային միլիոնատերեր են դարձել: Եթե կառավարությունը չփոխեց խաղի կանոնները, վաղ թե ուշ հաշվելու ենք հերթական նախարարի միլիոնները: Ընդերքը ժողովրդի սեփականությունն է: Պետական բյուջեն ընդերքի մասհանումից պիտի տոկոս ստանա՝ ռոյալթի:

Ընդհանուր առմամբ, իհարկե, պետք է զնալ հանքարդյունաբերության տեսակարար կշռի անընդհատ նվազման ճանապարհով մինչեւ դրա զրոյացում: Փոքր տարածք ունեցող երկրի համար ամեն մի մետրը կարելու է: Ամեն մի մետրը ծաղկացնել է պետք: Ազարակի, Քաջարանի համար առանձին replacement-ի ծրագրեր են պետք:

«Հայաստանն աղքատ երկիր է» - այս բարբաջանքի ներքո են հանքերը թալանել: Ամեն տեղ լաց են եղել, վիզները ծռել ու ողորմություն են խնդրել, աղքատ երկրի պատկեր են ձեւավորել: Մինչդեռ քառակուսի մետրին ընկնող հանքերի պարունակությամբ մենք ՀԱՐՈՒՍՏ երկիր ենք, կարելի է ասել նաեւ՝ ՀԱՆՔԱՅԻՆ երկիր ենք:

Սյունիքում հրդեհներ էին...

Եջ 1 ժողովրդից մեծագույն թվով ԱԻՆ ՓԾ մարզային փրկարարական վարչության հրշեջ-փրկարարական ջոկատներից եւս 30 հրշեջ-փրկարար:

Հետախուզման արդյունքում պարզվել է, որ հրդեհը տարածվել է մոտ 10-12 հա բուսածածկ տարածքում, այրվել են խոտածածկույթ, գիհի եւ եղեգնուտ:

Հրդեհը մեկուսացվել է ժամը 09:46-ին:

Հրդեհաշիջման աշխատանքներին մասնակցել է 67 փրկարար (4 մարտական հաշվարկ), ԱԻՆ ՓԾ օպերատիվ կառավարման վարչության կապի մեքենան, ՊՆ Մեղրու Ն զորամասից 30 ծառայող, Մեղրու ոստիկանության 45, «Հայաստան» ՊՈԱԿ-ի Սյունիքի մասնաճյուղի 25 (8 միավոր տեխնիկա), «Ջանգեզուր կենսոլորտային համալիր» ՊՈԱԿ-ի 15, «Արեւիկ» ազգային պարկի 15 աշխատակից եւ Մեղրու ԾՇԸ-ից մեկ միավոր տեխնիկա:

Հրդեհի վայրում իրականացվել է հերթապահություն: Օգոստոսի 14-ին, ժամը 18:00-ին «Արեւիկ» ազգային պարկից տեղեկություն է ստացվել, որ Սյունիքի մարզի Լեւիվազ-Վարդահիծոր ավտոճանապարհի մոտակա անտառում կան ծխացող օջախներ:

Դեպքի վայր է մեկնել ԱԻՆ ՓԾ մարզային փրկարարական վարչության կապի մեքենան, որպես Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, բացարձակորեն դեմ եմ», - հայտարարել է նա: Նա նշել է, որ որեւէ փաստաթուղթ, որը զգայուն բնույթ ունի, եւ որեւէ հարց, որը համահայկական հետեւանքներ կարող է ունենալ, պետք է քննարկվեն համահայկական մասնակցությամբ: ■

Այրվել է մոտ 60 հա բուսածածկույթ

Օգոստոսի 20-ին, ժամը 11:00-ին Սյունիքի ՄՃԿԿ ահազանգ է ստացվել, որ Գեղի ջրամբարի մոտ այրվում է բուսածածկույթ:

Դեպքի վայր են մեկնել ԱԻՆ ՓԾ Սյունիքի մարզային փրկարարական վարչության երկու օպերատիվ խումբ, ՄՓՎ պետ, փ/ծ գնդապետ Բ. Զաքարյանի գլխավորությամբ, ԱԻՆ ՓԾ Քաջարանի հրշեջ-փրկարարական ջոկատից մեկ մարտական հաշվարկ եւ ԱԻՆ ՓԾ Կապանի հրշեջ-փրկարարական ջոկատից երկու մարտական հաշվարկ:

Սյունիքի Մարզային Փրկարարական Վարչություն

Վերելակը եւս ինքնուրույն պահանջում

Կապանի քաղաքային տնտեսության ենթակառուցվածքների մի անբաժան մասն է վերելակային տնտեսությունը, որ հայ-ադրբեջանական հակամարտության փորձերին (1992-1994 թվականներ) հայրենի պատճառներով (պատերազմ, տնտեսական շրջափակում եւ այլն) անգործության մատնվեց, այլեւ մարդկային վերելակների մի մասը պարզապես թաղանթվեց: 1990-ականներին քաղաքի 159 վերելակից մի քանիսն էր գործում:

Այդ ժամանակներում մի զվարճապատում պատմություն կար. Լեռնիկ անունով մի բարի, զվարճասեր մարդ օրերից մի օր բեֆը տնօրոգ տնօրոգ, ուղբերը հազիվ քարշ տալով, գալիս- կանգնում է Դավիթ Բեկ արձանի դեմ դիմաց, գլուխը վեր բարձրացնում, շունչը տեղը բերում է «ախպերավարի» դիմում գորավարին.

— Իջիր ձեռք, լիֆտ չկա, 13 հարկ ո՞նց բարձրանամ:

Միայն 2000 թվականից հետո Կապանի վերելակային տնտեսությունը սկսեց կենդանության նշաններ ցույց տալ (նաեւ Չանգեզուրի պղնձամուլիբդենային կոմբինատի այն ժամանակվա տնօրեն Մաքսիմ Չակոբյանի աջակցությամբ): Իսկ 10-14 վերելակ հիմնովին թաղանթվեցին, դրանց մեքենայական հորաններում աղբի կույտեր էին գոյացել, մինչեւ այսօր նման վերելակներ կան Բաղաբերդ եւ Չորք թաղամասում: Բաղաբերդ թաղամասի 2«ա» շենքի առաջին մուտքի վերելակի մեքենայական հորանում մոտ երեք մետր բարձրությամբ աղբ է կուտակվել: Այսօրվա դրությամբ թաղանթված վերելակներից չորսը վերականգնվում է. նման վերելակների վերանորոգումը երեք-չորս մլն դրամ արժե:

Այստեղ ցանկանում ենք մի շեղում կատարել խնդրո առարկայի առնչությամբ: 1990-ական թվականներին հանրային եւ պետական բնակֆոնդի սեփականաշնորհումը

ընկերության տնօրեն Սամվել Մկրտչյանի փոխանցմամբ՝ 159 վերելակից գործում է 70-ը, ընդհանուր առմամբ՝ Կապանի վերելակների 70 տոկոսը նորոգման կարիք ունի. ինչպես տեղեկացանք «ԱՆՊՈԿ» համատիրության նախագահ Արամ Մանուչարյանից, համատիրության մեջ մտնող բազմաբնակարան շենքերի 13 վերելակից մարտի 19-ի դրությամբ 4-ը չի աշխատում: Ընդ որում՝ Կապանի ոչ բոլոր վերելակներն են այդ ընկերության սպասարկման տիրույթում: Կան բնակիչներ, ովքեր սեփական նախածնունդով են իրենց մուտքի վերելակը սպասարկում: Իսկ այն վերելակների համար, որ նորոգում է «Վերելակ» ՍՊ ընկերությունը, նաեւ մեկ տարվա երաշխիքային սպասարկում է նախատեսված, որը եւ իրականացնում է ընկերությունը:

Սամվել Մկրտչյանը 1980-ից է աշխատում վերելակային տնտեսությունում, էլեկտրիկից հասել է տնտեսության ղեկավարի պաշտոնին: Աշխատանքին զուգընթաց հեռակա կարգով ավարտել է Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի էլեկտրատեխնիկական ֆակուլտետը: Խորհրդային Միությունը փլուզվելուց հետո, երբ թափ առավ կողպեղատիվ շարժումը, ստեղծեց «Վերելակ» արտադրական կոոպերատիվը, որ մասնագիտացած էր վերելակների նորոգմամբ եւ սպասարկմամբ: Նման աշխատանքներ է իրականացրել Քաջարանում, Մեղրիում, Գորիսում, նաեւ Վայքում:

Խնդիրն այն է, որ վերելակից օգտվելու տարրական նորմերը պիտի պահպանել: Մինչդեռ ոմանք մարդատար վերելակը բեռնատարի տեղ են օգտագործում՝ շինարարական նյութեր, վառելիքայտ, կահույք, այլ ծանր իրեր բարձրացնելով ութերորդ, իններորդ հարկեր: Իսկ բնակարանները նորոգելուց հետո շինարարական աղբը պարկերով դարձյալ վերելակով են իջեցնում՝ մարդատար վերելակին փոխանցելով բեռնատարի գործառնայք: Երբ բնակչին դիտողություն են անում,

«Վերելակ» ԱԿ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության տնօրեն Սամվել Մկրտչյանի փոխանցմամբ՝ 159 վերելակից գործում է 70-ը, ընդհանուր առմամբ՝ Կապանի վերելակների 70 տոկոսը նորոգման կարիք ունի

կար, երկրորդ հերթափոխին գործում էին շրջիկ վերելակավարներ, 20 վերելակին մի էլեկտրամեխանիկ էր սպասարկում, բայց այսօր այդ համակարգը հուշ է դարձել, դրանք վերացան, կան դեպքեր, երբ այժմ վերելակի հորանի բանալին պատահական մարդկանց ձեռքին է: Իսկ վերելակների անվտանգությունը խնդրահարույց է. վերջերս համարապետական մասնուղմ մի տեղեկատվություն կար, որ մայրաքաղաքում մի քաղաքացի վերելակի հորանն է ընկել եւ մարմնական վնասվածքներով հոսպիտալացվել: Եղել են նաեւ մահվան ելքով դեպքեր: Սատանայի ականջը խուլ, մեզանում նման ցավալի դեպքեր չեն արձանագրվել:

Վելի վաղ մեր թերթին տված հարցազրույցում («Սյունյաց երկիր», 15 հեկտեմբերի 2017 թ.) «Տեխնիկական անվտանգության ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի Սյունիքի մարզի փորձաքննության բաժանումների տնօրեն Կարեն Մկրտչյանը հավաստիացրել էր, որ 2011-ին բացասական եզրակացություն էր տրված վերելակներ մեծ մասին, ապա այժմ իրավիճակը զգալիորեն շտկվել է:

Սամվել Մկրտչյանի հավաստմամբ, որ վերելակը նորոգում են, տեխնիկական անվտանգության ազգային կենտրոնի փորձաքննությամբ անցկացվում է, բայց նաեւ հավելեց, որ վերելակների շահագործումը են սպասարկումը «մեծակով» հնարավոր չէ. բնակչությունից հավաքած գումարը՝ 10 հազար դրամ (մեկ ամսվա սպասարկման վարձն է), շատ քիչ է այն դեպքում, երբ վերելակի շարժիչը կամ տրանսֆորմատորը շարքից դուրս են գալիս, բնականաբար այդ մասին պիտի մտածի բնակիչը: Խնդիր է նաեւ այն, որ վերելակի սպասարկման վարձ մուծում են երրորդ հարկից բարձր ապրող բնակիչները: Ցածր հարկերում (մեկից երրորդ) բնակվողները պատճառաբանում են, որ վերելակից չեն օգտվում, բայց նույն այդ բնակիչներն իրենց մուտքի հարեւանի բնակարան (ասենք՝ իններորդ հարկ) բարձրանալու համար օգտվում են նույն այդ վերելակից...

Սամվել Մկրտչյանը գրույցի ընթացքում մի օրինակ էլ բերեց. խոսքը Դավիթ Բեկ թաղամասի 13 հարկանի 8-րդ շենքի վերելակի մասին է (դիսկոտեկայի շենք), որից օգտվում են հարեւան բազմահարկերի բնակիչները, ինչը լրացուցիչ դժվարություններ է հարուցում սպասարկման

1990-ական թվականներին հանրային եւ պետական բնակֆոնդի սեփականաշնորհումը փոփոխություններ մտցրեց բնակարանների շահագործման, սպասարկման եւ կառավարման ոլորտում: Որպես իրավունքի եւ սեփականության ձեւ հանդես եկան համատիրությունները, վերելակներն էլ անցան համատիրությունների տնօրինությանը

վարձավճարների հավաքման հարցում: «Ինչո՞ւ ես պիտի եւ վերելակի տեխնիկական վիճակի մասին մտածեմ, եւ մի մարդ էլ նշանակեմ, որ բնակիչից սպասարկման վարձավճար հավաքի, — այնուհետեւ զրույցից հավելում է, — տնտեսապես դրան է սպասարկման վարձը, օրական կազմում է 330 դրամ, նման գումարով երկար չես կարող աշխատել, եթե լուծում չգտնվի... ինչպես նախկինում կար շրջիկ վերելակավար եւ այլն»:

Ո՞րն է ելքը, ընկերության ղեկավարն ի՞նչ կցանկանար փոխանցել բնակչությանը, ովքեր Աստծո ամեն օր օգտվում են վերելակից. «Վատն այն է, որ որոշ մարդկանց կենցաղավարման կուլտուրան շատ հեռու է բավարար լինելուց: Խուսա այս դեպքում ոչ այնքան վերելակից օգտվելուն, որքան այն պահպանելուն է վերաբերում: Ցավով կարելի է նկատել, որ ծխախոտով վառում են կանչի սեղանները, որոնցից մեկը 12-15 հազար դրամ է, եւ այսօր դժվար է ծարվում: Փառք Աստծո, երկու տարի առաջ վարկ են վերցրել, անհրաժեշտ պահեստամասեր ձեռք բերել, բայց դա չի նշանակում, որ բնակիչը աշունակի պիտի փչացնի: Այսօր առավել, քան երբեք վերելակների պահպանության հարցն է ծառայել: Կան անպարկեշտ գրույցներ են թողնում խցիկի պատերին՝ մոռանալով, որ վաղը, մյուս օրը դարձյալ իրենք կան իրենց հարա-

գառը պիտի օգտվեն այդ վերելակից, — մտահոգությունն է հայտնում Սամվել Մկրտչյանը եւ բերում կոնկրետ օրինակներ, — կան վերելակներ, որոնց նորոգումից հետո մեկ ամիս անց, երբ մտնում ես, ոնց որ մոնդոլ-թաթարական արշավանք է անցել այդտեղով: Ասենք, վերելակը նորոգեցինք, մի տարի էլ երաշխիքային սպասարկում իրականացրինք, հետո... Վերելակին տիրություն պիտի արվի: Ոչ մի նորոգում սպասված արդյունքը չի տա, եթե հոգատարությամբ չպահպանվի արվածը: Բայց կան մուտքեր, որոնց բնակիչները խնամքով են վերաբերում վերելակներին: Պիտի ասեմ, որ վերելակների նորոգման խնդրով հանդիպել եմ Կապանի համայնքապետ Գեորգ Փարսյանին, զգացել եմ նրա սրտացավությունը, նա մեծ ցանկություն ունի, որ համայնքի բնակելի շենքերի տանիքների եւ վերելակների խնդիրները շուտափույթ լուծում ստանան»: Այս ամենի մեջ ամենալուսավոր կետն այն է, որ 33 կառավարության 2018 թ. սեպտեմբերի 27-ի որոշմամբ նախատեսված առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների շրջանակում ներառված է Կապան քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի վերելակների վերանորոգումը: Նախատեսվում է վերանորոգել 42 վերելակ, որը վստահված է «Վերելակ» ԱԿ արտադրական կոոպերատիվին:

ՎԱՐՈՍ ՕՐԲԵԼՅԱՆ

Կապան քաղաքի Բաղաբերդ թաղամասի թիվ 9 շենքի 2-րդ մուտքի վերելակը խափանվել է, քաղաքացիները մնացել են ներսում...
Դեպքի վայր է մեկնել ԱԻՆ ՓԾ հրշեջ-փրկարարական ջոկատից մեկ մարտական հաշվարկ:
Փրկարարները եւ վերելակավարը քաղաքացուն դուրս են բերել վերելակից:
Քաղաքացի ԱԻՆ-ի հաղորդումներից

փոփոխություններ մտցրեց բնակարանների շահագործման, սպասարկման եւ կառավարման ոլորտում: Որպես իրավունքի եւ սեփականության ձեւ հանդես եկան համատիրությունները, վերելակներն էլ անցան համատիրությունների տնօրինությանը: Եվ քանի որ անցած երկու եւ ավելի տասնամյակում համատիրություններն այդպես էլ չկայացան (սա ողջ հանրապետության կտրվածքով), վերելակների սպասարկման եւ նորոգման գործում էլ խնդիրներ ծագեցին: Երբ վերելակը խափանվում է, բնակիչը երբեմն հին օրերի հանգույն դիմում է համայնքապետարան կամ մարզպետարան, որոնց գործառնայքների մեջ չի մտնում վերելակների նորոգումը:
Այժմ «Վերելակ» ԱԿ սահմանափակ պատասխանատվությամբ

պատասխանում է՝ ինձ այդպես է ձեռք տալիս: Նման «ինքնագործությունները» հղի է անկանխատեսելի հետեւանքներով: Դա մերժելի, եթե չասենք վտանգավոր քայլ է, քանզի մարդատար վերելակի բեռնատարողությունը 320 կգ է: Բացի այդ՝ վերելակով երթեւեկելիս խցիկում չորս մարդուց ավելի չպիտի լինի: Այլպես չեն դադարի խոսակցությունները, թե՛ մնացել են վերելակի մեջ:
Խորհրդային տարիներին գործում էին դիսպետչերական (ենթակարգավարական) ծառայություններ (Կապանում նման 14 ծառայություն կար), քաղաքի բոլոր վերելակները կապված էին այդ ծառայությանը, որեւէ վթար վերելակում իսկույն արձանագրվում էր դիսպետչերական վահանակի վրա, քաղաքի ամեն մի թաղամասում չորս օպերատոր

ՈՎ չի եղել Երիցու վանքում, չի եղել Կապանում

«Ուխտագնացություն Սյունիք» ծրագրի շրջանակում «Սյունյաց երկրի» արշավային այցերը, ինչպես արդեն ասել ենք, օրեր առաջ սկսեցինք Պարմահայր Մովսես Խորենացու ենթադրյալ գերեզմանից, որ գտնվում է Տեղ գյուղի մերձակայքում՝ Սոփ եղջու բակում:

ավանդազրույցների: Երիցվանքը գտնվում է Արծվանիկ գյուղից փոքր-ինչ արեւելք՝ բարձր ու գեղատեսիլ սարավանդի վրա: Հնում մտնում էր Սյունիք աշխարհի Բաղք կամ Քաշունիք գավառի մեջ:

Դա ուխտագնացության առաջին ճանապարհն էր: Երկրորդ ճանապարհը մեզ տարավ Երիցվանք, որին նաև Կարմիր վանք են անվանում, Նոր Երուսաղեմ, Սուրբ Նախավկա, Երիցվանք, Երիցվան, Երիցվանիկ, Երիցու վանք:

«Սյունյաց երկրի» ստեղծագործական խմբին (Սամվել Ալեքսանյան, Մարիամ Սարգսյան, Արմինե Մարգարյան) ուղեկցում էր Կապանի երեւելի գավակներից մեկը՝ Օնիկ Աթայանը, ով, լինելով վանքին մերձակա Մողես (Կաղնուտ) գյուղի գավակ, համզամաճախից ծանոթ է այդ վայրերին, քաջատեղյակ բազում

Կապանից Արծվանիկ, այս երիցվանք բարձրանալու ընթացքում, նաև այնտեղ, վերհիշեցինք այդ սրբավայրի հետ կապված պատմություններ...

Եվ երբ արդեն բարձունքում էինք, մեզ՝ հատկապես առաջին անգամ այցելողներինս, թվում էր, թե ուր որ է տեսնելու ենք Սյունյաց իշխանուհի Սահակիա բարեպաշտ ու մեծահավատ տիկնոջը, ով ուղեկցում էր հայոց սուրբ կաթողիկոս Մուշեղին (նույնօրոք թամբով սպիտակ ջորին հեծած, եպիսկոպոսներով, բազմախումբ սպասավորներով), որ եկել էր Երիցվանք՝ Սյունիքի մետրոպոլիտոսության աթոռի համար արժանավոր մեկին ընտրելու խնդրով:

Թվում էր, ուր որ է, մեկուկես հազարամյակի հեռավորությունից, կտեսնենք Սուրբ Երիցակին՝ Երիցվանք-Նոր Երուսաղեմ-Սուրբ Նախավկան կառուցելիս (519 թ., Վահան Մամիկոնյանի՝ հայոց մարզպանության ժամանակներ):

Եվ կտեսնենք, թե ինչպես է սպիտակ աղավնիների երամից մի աղավնի առանձնանում՝ սլանալով գալիս ու կանգնում Երիցակի վրա, ինչից հետո Տեր-Մուշե հայրապետը նրան օծում է Սյունիքի մետրոպոլիտ, իսկ Երիցվանքը հռչակում Սյունյաց աստվածասկիզբ թեմի կենտրոն:

...Ավա՛ղ, այդ ամենը ոգեւորված «Սյունյաց երկրի» անուրջների տիրույթում էր:

Իրականում, մինչդեռ, տեսանք անուշադրության մատնված, կիսավերակ մի սրբավայր...

Ժամանակին, սակայն, ըստ Սյունյաց տան պատմիչի՝ «Այնտեղի վանքը գեղեցիկ էր, զարմանալի

տեսքով... պարսպապատված մեծամեծ քարերով. պարսպից ներս կային շուրջ քառասուն խցիկներ՝ քուրծ հագնող լռակյաց ճգնավորներով...»:

Բայց դարերի անուշադրությունից ու հարյուրամյակների փորձություններից հետո անգամ մերօրյա Երիցվանքը շարունակում է մնալ իբրև մարգարիտ՝ Աստուծո կապանյան տաճարների բույլում:

Եկեղեցին կառուցված է կիսամշակ բազալտե քարերով ու կրաշաղախով:

Հորինվածքով ինքնատիպ, ավելի ճիշտ՝ եզակի կառույց է հայ ճարտարապետության մեջ. երկարավուն մի դահլիճ՝ թաղածածկ, որի հյուսիսային ու հարավային պատերը բաց կամարաշարեր են՝ կառուց-

ված կարմրավուն քարերով, ինչի համար էլ նաև Կարմիր վանք է կոչվել:

Պահպանվել են եկեղեցուն շրջափակած կրկնակի պարիսպների հիմնամասերը:

Մեր մեծ բարեկամ Սերո Խանգոյանը ժամանակին պատմում էր, թե մինչև Երիցակը՝ «...դա հեթանոսական տաճար էր՝ գուցե մի ողջ հազարամյակ Գառնիից էլ առաջ»:

Սերո Սպարապետն ասում էր նաև, թե այդ տեղանքը նաև Կռավայր է կոչվել, ասել է թե՛ հեթանոսական կուռքերի, հեթանոսական աստվածների վայր...:

Անշուշտ, դժվար է ասել, թե վանքի տարածքի կոնկրետ որ մասում է Սուրբ Երիցակի դամբարանը, եւ դա, ըստ էության, կարելու չէ այլևս:

Կարելուրեւ այն է, որ Աստուծո այդ տաճար այցելող ոչ մեծաթիվ հավատավորները ոգի են առնում այնտեղից, հիշում Երիցակին առնչվող պատմություններ, նաև համոզվում (նրա արարումները տեսնելով), որ Երիցակը ժամանակին դասվել է հայոց ազգային-եկեղեցական սրբերի շարքը, ինչու է համոզված էր նաև լուսահոգի Ռոբերտ Գրիգորյան-Էջանանցին՝ վկայակոչելով տեղեկությունը, որ Սուրբ քաղաք Երուսաղեմում եւ Բեթղեհեմում նրան իբրև սուրբ էին դիմում...:

Մեր ուխտագնացության վերջում կարելու հետևություններից մեկն այս էր՝ «ՈՎ չի եղել Երիցու վանքում, չի եղել Կապանում»:

Անպայման այցելեք Երիցվանք...
Սամվել Ալեքսանյան
Լուսանկարները՝ Մարիամ Սարգսյանի եւ Արմինե Սարգսյանի

Հովհաննես Թումանյանի զանգեզուրցի ընկերը

Այս տարի՝ փետրվարի 19-ին, լրացավ Ամենայն հայոց բանաստեղծի ծննդյան 150-ամյակը: Այդ հիշարժան օրվա առիթով նրա հայրենի գյուղում տեղի ունեցավ շքեղ տոնախմբություն, որին ներկա էին մեր կառավարության ղեկավարները, Ազգային ժողովի պատգամավորներ, Կրաստանից, Ռուսաստանից, մեր հանրապետությունից ժամանած գրողներ, նկարիչներ, դերասաններ, գրականագետներ եւ հազարավոր թումանյաններ ընթերցողներ: Տոնախմբությունը տեղի ունեցավ ավանդական զուռնա-դիլի նվագով, երգ ու պարով, մեծ բանաստեղծի երկնած ստեղծագործությունների հերոսների դերակատարումներով:

Թումանյանն այն եզակի մեծությունն է, որն ունի իր կյանքի, գրական, հասարակական գործունեությանը վերաբերող երեք թանգարան՝ Դսեղում, Երեւանում եւ Թբիլիսիում: Նրա անունն են կրում տասնյակ դպրոցներ, փողոցներ, համալսարան, թատրոն եւ հրապարակներ: Ի դեպ, նրա անունով դպրոցներ կան Կրաստանում, Բելառուսում, Ռուսաստանում, Սուխումիում, Նոր Զուղայում, Լիբանանում եւ Ավստրալիայում:

Ահա, թե ինչպիսի գնահատական է տվել Չարենցը՝ «Կա Սեծարենց, կա Տերյան եւ բազում այլ պոետներ կան, բայց Թումանյանն է

առինքնող բնավորություն ուներ: Նա ընկերություն էր անում ոչ միայն գրողների, արվեստագետների, այլև շարքային գյուղացիների հովիվների, այգեպանների, մեղվապահների, որսորդների, արհեստավորների հետ եւ հարկեղած դեպքում օգնում իրեն դիմողներին:

Երբ 1883-ին նա Ջալալօղլիում (Ստեփանավան) Տիգրան Տեր-Դավթյանի բացած երկսեռ դպրոցում չորս տարի սովորելուց հետո տեղափոխվեց Թիֆլիս՝ Ներսիսյան դպրոցում ուսումը շարունակելու, ձեռք է բերում շատ մտերիմ ընկերներ, որոնց կողմից շատ է սիրվում: Նրա սրտամտ ընկերներից էր նաև Կապանի տարածաշրջանի Սեւաքար գյուղից 13-ամյա Արամ Առաքելյանը: Արամի ուսումնական ընկեր շիրակցի Արսեն Ղազարյանն իր հուշերում գրում է. «Չանգեզուրցի շինականի գավակ, ով բարեկամների օգնությամբ եկել էր Թիֆլիս ուսում առնելու, մարդ դառնալու, որպեսզի հետո գնա, գյուղական ցավերի տակ կքած իր ծողներին օգնի: Արամն Օվանեսի մոտ եղած մեր հավաքույթներին պատմում էր իրենց գյուղի եւ գավառի ցավերից, ազգամիջյան անհաշուություններից, Բեկի եւ Մելիքի ձեռքը աշխատավոր գյուղացիության քաշածից:

Օվանեսը հաճախ ընդհատում էր նրան՝ ասելով.
— Քո տունը չծակվի, դե ասա էր քո Չանգե-

զուրը մեր Լուռու-Բորչլուկ կտորն է, նույն ցավերով ու սրտանաշունքով»:

Արամ Առաքելյանի պատմելով Թումանյանը բացառիկ ձիրքով օժտված, զգայուն ու տպավորվող, բնության ծոցում մեծացած երեխա էր:

«Բայց ուսանելիս նա միջակ աշակերտ էր եւ իր ընդունակություններով առանձնապես աչքի չէր ընկնում: Հասնելով մինչև չորրորդ դասարան՝ 1886 թ. սեպտեմբերին մի ինչ-որ առարկայից անհաջող վերաքննություն տալու հետևանքով երկրորդ տարին մնում է նույն դասարանում, որից վիրավորված ու վշտացած դպրոցից դուրս է գալիս»:

Ինքնասեր ու զգայուն, նյութական միջոցներից զուրկ եւ անորոշ վիճակի մատնված գյուղացի պատանին կոնսիստորիայում գրագրի պաշտոն է ստանում: Կոնսիստորիայում մեր բանաստեղծը մոտիկից ծանոթանում է այդ հոգեւոր ատյանում տիրող կարգերի, պաշտոնյաների ու խնդրատուների փոխադարձություններին: Կոնսիստորիայի պաշտոնյաների արարքների ու խնդրատուներին շահագործելու մասին շատ զվարճալի, հանով-հոտով պատմություններ է անում: Նրա այդ մերկացումները՝ ուղղված առաջնորդներից մինչև վերջին գրագիրը, պատճառ դարձան նրան գրագրի պաշտոնից արձակելուն:

Սիրուն Սարգսյանը՝ «Մեղրի համայնքի պատվավոր քաղաքացի»

Մեղրի համայնքի ավագանու հուլիսյան նիստի արտահերթ նիստը փարբերվում էր նախորդներից:

Նիստերի դահլիճը բազմամարդ էր՝ համայնքապետարանի աշխատակիցներ, ՀՈԱԿ-ների տնօրեններ, գյուղական բնակավայրերի վարչական ղեկավարներ եւ հյուրեր:

Նիստի օրակարգում մեկ հարց էր, որն ընդունվեց գրեթե առանց քննարկման, միաձայն ու ծափերով:

Սիրուն Վարչամի Սարգսյանին՝ իր ծննդյան ու աշխատանքային վերջին օրով, տրվեց «Մեղրի համայնքի պատվավոր քաղաքացու» կոչում:

Ներկայանքը բարձր գնահատեցին նրա մարդկային եւ մասնագիտական որակները, եռանդն ու պատրաստակամությունը, անմիջականությունն ու տարիների վաստակն ու գործունեությունը:

Ծաղիկներ, անակնկալներ, մաղթանքներ, հյուրեր եւ ժպիտներ. օրը մի փոքր հուզիչ էր եւ հետաքրքիր դրվագներով լի:

Ներկայացնում ենք Սիրուն Սարգսյանի կենսագրությունն ամբողջությամբ, որն այդ օրն իր ելույթում հնչեցրեց նրա աշխատանքային ընկեր, համայնքապետարանի ներկայացուցիչ Նունե Համբարձումյանը:

«Սիրուն Վարչամի Սարգսյան. ծնվել է 1953 թ. հուլիսի 26-ին Մեղրի քաղաքում:

Բարձր առաջադիմությամբ ավարտելով Մեղրու Ստեփան Եսայանի անվան միջնակարգ դպրոցը՝ 1976 թ. ընդունվել է Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետը: Ստանալով բանասերի որակավորում՝ Ս. Սարգսյանն իր փայլուն կենսագրության աշխատանքային առաջին քայլերն է սկսել «Արաքս» շրջանային թերթի խմբագրությունում՝ աշխատելով սրբագրիչ: Լինելով բանհմաց, պրպտուն, աշխատասեր, բանասեր

անձնավորություն՝ Ս. Սարգսյանն արագ կերպով բարձրանում է աշխատանքային կարիերայի սանդուղքով՝ շուտով դառնալով թերթի ռադիոխմբագիրը:

Համոզված եմ, որ Մեղրիի հասարակության ավագ սերունդը, այդ թվում նաեւ ես, լավ հիշում ենք Սիրուն Սարգսյանի հաճելի ծայրը՝ Մեղրու ռադիոյի յուրաքանչյուր թողարկմամբ: Ծուռով նա դառնում է «Արաքս» թերթի գյուղաբանի վարիչը: Աշխատանքի բերումով հաճախակի լինում է շրջանի գյուղերում, լուսաբանում գյուղացիների հոգսերն ու առօրյան եւ իր մարդասեր բնավորության համաձայն հնարավորինս աջակցում գյուղացիներին լուծելու շատ հարցեր:

Խելացի, Մեղրու շրջանի հոգսերով ապրող, մեղրեցու ցավը հասկացող աղջկա նվիրված աշխատանք

աննկատ չի մնում իշխանությունների աչքից, եւ 1983 թվականին ՀՀ Մեղրու շրջանի բյուրոյի որոշմամբ նա տեղափոխվում է Մեղրու շրջանի կազմակերպական բաժնի որպէս իրահանգիչ: Ինչպէս միշտ փայլուն աշխատանք, հայրենամտ գործունեություն եւ աշխատանքային սրբընթաց աճ: 1985 թվականին Ս. Սարգսյանն ընտրվում է ՀՀ Մեղրու շրջանի 3-րդ քարտուղար: 1988 թվականին արդեն զբաղեցնում էր 2-րդ քարտուղարի պաշտոնը: Այդ տարիներին մոռացած ամեն ինչ, անզան իր անձնական երջանկությունը, Ս. Սարգսյանը նվիրվում է Մեղրու հասարակությանը:

Համոզված եմ՝ համայնքում չկա մարդ, ով դիմած լինի Ս. Սարգսյանին որեւէ խնդրով, եւ վերջինս իր հնարավորությունների սահմաններում (զուցե նաեւ անհնարին) աս-

«Այս պահին դժվար է Մեղրի համայնքում գտնել մեկին, ով հավասարաչափ ընդունելի եւ սիրելի լինի մեղրեցիների համար, ինչպէս Ս. Սարգսյանը»

մաններում) օգնած եւ աջակցած չլինեւ նրան: Դեկավար աշխատանքի տարիներին նա դրսևորել է բարձր պատասխանատվություն եւ մեծ հեռատեսություն՝ հաճախ լուծելով անհնարին թվացող հարցեր:

Ս. Սարգսյանի վաստակը գնահատվել է նաեւ մայրաքաղաքում, բազմիցս առաջարկներ է ստացել մեկնելու Երեւան, զբաղեցնելու ավելի բարձր պաշտոններ, սակայն

միշտ հավատարիմ է մնացել իր սիրելի Մեղրուն եւ մեղրեցիներին:

Արցախյան ազատամարտի տարիներին Ս. Սարգսյանը մեծ աջակցություն է ցուցաբերել Ադրբեջանից ներգաղթած մեր հայրենակիցների վերաբնակեցման խնդիրների լուծմանը:

Հայաստանի անկախացումից հետո՝ 1991-1996 թվականներին, աշխատել է Մեղրու շրջխորհրդի գործկոմում, 1996- 1999 թթ. զբաղվել է լրագրությամբ. ընդհանրապէս Ս. Սարգսյանը երբեք չի դադարեցրել իր լրագրողական գործունեությունը: Լինելով Մեղրու մշակույթի, ավանդույթների կրող եւ նվիրյալ՝ մշտապէս հանդես է եկել տարաբնույթ հոդվածներով՝ համագործակցելով մի շարք լրատվամիջոցների հետ:

Մեղրի համայնքում դժվար է գտնել մի ուրտ, որտեղ Ս. Սարգսյանն իր ազդեցությունն ու հետագիծը չունենա:

ՏԻՄ-երի ձեւավորումից հետո աշխատել է Մեղրիի քաղաքապետարանում՝ մշակույթի եւ կրթության բաժնի պետ, 2007 թվականից համայնքային ծառայության մեջ է:

Իր վաստակաշատ, ազգանպաստ ու հայրենամտ գործունեության համար Ս. Սարգսյանը 2010 թ. արժանացել է Ակսել Բակունցի անվան հուշամեդալի:

2016 թվականից համայնքների խոշորացումից հետո, նա շարունակել է աշխատանքային գործունեությունը Մեղրիի համայնքապետարանում՝ իր փորձով, հայրենասիրությամբ, աշխատանքի նկատմամբ մեծագույն պատասխանատվությամբ եւ արհեստավարժությամբ օրինակ ծառայելով գործընկերներին:

Այս պահին դժվար է Մեղրի համայնքում գտնել մեկին, ով հավասարաչափ ընդունելի եւ սիրելի լինի մեղրեցիների համար, ինչպէս Ս. Սարգսյանը, որին մենք՝ Մեղրի համայնքի բնակիչներս, մեծագույն ակնածանքով ու սիրով Սիրուն Վարչամովնա ենք սաուն:

Սիրելի Սիրուն Վարչամովնա, համոզված ենք՝ որտեղ էլ Դուք լինեք, շարունակելու եք լինել մեր կողքին՝ միշտ ականջալուր մեղրեցու հոգսին, միշտ պատրաստակամ՝ աջակցելու ցանկացածին:

Մեր Հորիակալությունը Ձեզ, - ասված էր ելույթում: ■

Քանի որ Ներսիսյան դպրոցը շատ հարուստ գրադարան ուներ, դպրոցի շատ սաներ օգտվում էին այդտեղ գտնվող պարբերականներից՝ «Հյուսիսափայլ», «Կռունկ հայոց», «Հայոց աշխարհ», կարդում անզան արգելված գրականություն: Նրանք շատ մեծ հետաքրքրությամբ էին ընթերցում Գամառ Քաթիկայի, Ռաֆֆու, Սունդուկյանի, Պռոշյանի, Մուրացյանի, Շիրվանզադեի, Պուշկինի, Լերմոնտովի, Տուրգենևի, Դոստոևսկու, Զերոնիշեսկու գրքերը:

Դպրոցի աշակերտները գրական հավաքույթներ էին կազմակերպում ամեն շաբաթ երեկո, խոսում գրականությունից, արվեստից, քաղաքականությունից, կարդում իրենց գրական գործերը: Նրանք հաճախ հավաքվում էին իրենց մոտ ընկեր Դավիթ Եսայանյանի մոտ, ով շատ պարզ, անմիջական, սիրալիք տղա էր եւ ապրում էր հարուստ անզավակ քրոջ տանը՝ Նորաշենի թաղամասում: Այդ տան հարեւանությամբ էր ապրում նաեւ թուրքականը: Դավիթը ընկերներից տեղյակ էր պահել, որ Հովհաննեսը շատ լավ ոտանավորներ է գրում, քանիցս խնդրել էր, որ բերի կարդան, բայց մերժում է ստացել: Հորդորեցինք Դավիթին, որ մյուս շաբաթ երեկո մեր հավաքին հրավիրի Հովհաննեսին: Երբ մշտանկալած օրը գնացինք Դավիթենց տուն, թուրքականն արդեն այնտեղ էր: Խնդրեցինք, որ բերի իր գրվածքները: Թուրքականը համեստորեն լուծւմ եւ հրաժարվում էր՝ պատճառաբանելով, թե մի առանձին արժեքավոր բան էն ներկայացնում այդ գրվածքները:

Ծնորհիվ մեր համառության՝ նա ստիպված եղավ զիջել: Ծուռով եւեթ իր բնակարանից, որ մույն տան միջին հարկում էր գտնվում, բերեց թղթերից կարած մի մեծ տետր, մատիտն էլ թելով վրան կապած: Տետրը ձեռքից ձեռք անցավ, եւ սկսեցինք կարդալ մեկը մյուսից լավ՝ «Շունն ու կատուն», «Արեւ եւ լուսին», «Ամառվա գիշերը գյուղում», «Գութանի երգը», «Արթը», «Հին օրհնություն», «Լռուցի Սաքուն» եւ մեկը մյուսից գոլտրիկ ոտանավորներ: Առաջարկեցինք թուրքականին՝ մի ժողովածու կազմել, որպէսզի բաժանորդությամբ հավաքված գումարով հրատարակել տանք: Թուրքականը իր կազմած ժողովածուն ներկայացրեց թիֆլիսի գրաքննիչին: Նա մտղը երկար պահեց եւ մերժեց տպագրել: Ի դեպ, թիֆլիսում գրաքննությունն ավելի խիստ էր, քան Մոսկվայում:

Թուրքականը մեր ընկերների ու բարեկամների խորհրդով իր ժողովածուն ուղարկեց Մոսկվա՝ տպարանատեր Սկրտիչ Բարխուդարյանին: Դա 1890 թ. ամռանն էր: Աշնանը լույս տեսավ թուրքականի բանաստեղծությունների առաջին ժողովածուն: Այդ ժամանակ ես ուսուցչություն էի անում Ախալցխայում, երբ 1890 թ. նոյեմբերի սկզբներին լույս տեսավ նրա գիրքը, եւ ես ստանում եմ թուրքականի մամակը, հրատարակված առաջին գրքի մի օրինակը:

Դա անչափ ուրախություն պատճառեց ինձ եւ ես ոգետրված մի սրտառուչ նամակ գրեցի՝ ողջունելով նրա գրական ասպարեզ մտնելու առաջին քայլը:

Ներսիսյանում սովորելիս, Ա. Առաքելյանի ընկերների վկայությամբ՝ նա բացառիկ ընդունակ տղա էր, բոլոր առարկաներից գերազանց գնահատականներ էր ստանում, արժանանում ուսուցիչների գովասանքին, գերազանցիկ թռչակ էր ստանում եւ դրանով հոգում իր ապրուստը: Նրա շիրակից ընկեր Արսեն Դաւիթյանն իր հուշերում գրում է, որ երբ թուրքականի առաջին գրքի հրատարակման համար հինգ ընկերով, տարբեր գավառներում ուսուցչություն էին անում, իրենց ծանոթների ու բարեկամների տրամադրած գումարների, իրենց ստացած աշխատավարձի մի մասն ուղարկեցին բանաստեղծին. այդ կազմակերպման գործում ամենամեծ ավանդն ուներ Արամը: Գիրքը հրատարակվելուց հետո Արամը զարմացել էր, որ այդ ժողովածուի մեջ չէր գետեղվել նրա սքանչելի գրվածք «Շունն ու կատուն»: Դիրք ու անուն ունեցող որոշ գրականագետներ, որոնց թվում Գր. Արծրունին, Արասխանյանը, որ 1889 թ. «Շունն ու կատուն» կարդալուց թունոտ արտահայտություն էր արել, ասել էր. «...Ասացեք, խնդրեմ, շունն ու կատուն եւ բանաստեղծությունը, սրանք ի՞նչ կապ ունեն իրար հետ, եւ էլ ես տեսակ վայրենի լեզվով»:

(Թուրքականը ժամանակակիցների հուշերում, 1969թ. էջ 934)

1921 թ. սեպտեմբերին Ա. Առաքելյանը ճաշի է հրավիրվում թուրքականի մոտ, ուր կային անվանի եւ պաշտոն ունեցող հայ կոմունիստներ. բանաստեղծն իրեն հատուկ հումորով ու զվարճախոսությամբ բնորոշեց իրեն:

- Ինչպէս յուրուտ ձուն մերկ չի վերցնում, այնպէս էլ ես չկարողացա այս կամ այն կուսակցությանը հարել:

«Որպէս գրող նրա հմայքն այնքան մեծ էր, որ հետը գրուցելիս առիթ չէր տալիս քաղաքական խնդիրներ շոշափել:

(Ա. Առաքելյան, Թուրքականը ժամանակակիցների հուշերում էջ 290)

Արամի անշահախնդիր նվիրվածությունն իր սիրած բանաստեղծին՝ բարձր են գնահատել թե՛ Հովհաննեսը եւ թե՛ նրա շրջապատի մտավորականները:

Արամը միշտ մնաց սիրած պոետի տաղանդով հիացող, նրա գրական արժանիքները բարձր գնահատող ընկեր ու ոգետրված երկրպագու:

Արամը երկար չաշխատեց մանկավարժության բնագավառում:

Նա մի քանի տարի Աղստաֆա կայարանում վարել է մի առետրական տան ներկայացուցչի պաշտոն, հետո տեղափոխվել Բաքու եւ զբաղվել լրագրությամբ, մշտանկալել «Արեւ» օրաթերթի խմբագիր:

1933 թ. 63 տարեկանում մահկանացու կնքեց Բաքվում:

Մենք իրավունք ունենք հպարտանալու, որ մեծն թուրքականին նվիրված, նրան սատարող հայրենակից ենք ունեցել:

Լենդրուշ Հակոբջանյան 1969-ից Հայաստանի լրագրողների միության անդամ, Սրբեկանական

Ամուր ընտանիք, ծաղկուն Կապան.

այսպիսի խորագրով օգոստոսի 17-ին անցկացվեց Կապան քաղաքի օրը

Կերտում են բնակիչները, ուստի ձեր սերն ու ջերմությունը նրա հանդեպ բոլ օգնեն լիարժեք դարձնելու այս տունը» – ասաց մարզպետը եւ պաշտոնական տեքստը ընթերցելուց հետո անցավ անմիջական ու անկեղծ խոսքի՝ կապանցիներին հորդորելով միմյանց հանդեպ լինել ավելի հանդուրժողական, նաեւ ավելի մաքուր պահել բոլորիս սիրելի Կապանը, հարգել բոլորի աշխատանքը՝ փողոցի հավաքարարից սկսած մինչեւ ամենաբարձր պաշտոնյան:

Տոնական օրվա առիթով բարեմարտների խոսքեր հնչեցրեց Սյունիքի նախկին մարզպետ, Կապանի պատվավոր քաղաքացի Էդիկ Բարսեղյանը՝ ներկայներին հիշեցնելով հայ-աղբյուրեցական հակամարտության տարիները, երբ կապանցիներն պատվով կրեց պատերազմի ծանր խաչը, բանախոսն արժանին հատուցեց մանկավարժներին, բժիշկներին, բոլոր-բոլոր նրանց, ովքեր ամենածանր պայմաններում չլքեցին հայրենի քաղաքը:

Քաղաքի տոնին պատշաճոր բարեմարտների խոսքերով հանդես եկան Դավիթբեկի դպրոցի նախկին տնօրեն Գրիշա Գաբրիելյանը, «Ազատամարտ» կոմիտեի նախագահ Խորեն Զարուբյուկյանը, Կապան համայնքի ավագանու անդամ Զայկ Զարուբյուկյանը:

Կապանի համայնքապետ Գեւորգ Փարսյանը նախ հարկ համարեց հիշել այն մարդկանց վաստակն ու արժանապատիվ աշխատանքը, ովքեր տող առ տող գրեցին Կապան քաղաքի կենսագրությունը, քարը քարին դնելով սովորական բնակավայրից կերտեցին մեծօրյա հոյակապ քաղաքը՝ յուրահատուկ մտածելակերպով: «Չերթն այսօր մերն է ու մենք պիտի շարունակենք անել ամեն հնարավորը՝ հաջորդ սերունդներին ավելի բարեկարգ ու հարմարավետ, ծաղկող ու գեղեցիկ

քաղաք փոխանցելու համար: Մեր խորհուրդն ու պատգամն է՝ դառնալ քաղաքի ներկան ու ապագան», ասաց համայնքի ղեկավարը եւ ավելացրեց. «Ոմանք ատում են, թե հեղափոխությունը Կապան չի հասել, բայց արդյո՞ք կապանցին հեղափոխվելու կարիք ունի, կարծում եմ, ոչ, քանզի նա միշտ առանձնացել է իր ինտելեկտով, ժայռի պես ամուր կամքով, իր սկզբունքներին հավատարիմ անփոփոխ արժեքներով եւ կայուն արժեհամակարգով եւ ամենակարեւորը՝ բարեպաշտ ավանդական ընտանիքով»:

Հանդիսավոր նիստը նաեւ պատեհ առիթ էր գնահատելու համայնքի վաստակաշատ մարդկանց: Գեւորգ Փարսյանի կողմից Կապանի սերունդների կրթության ու դաստիարակության մեջ ծանրակշիռ ավանդ ունեցող մի խումբ մանկավարժներ պարգևատրվեցին շնորհակալագրերով եւ 33 Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված անվանական հուշադրամներով:

Իսկ վերջում տեղի ունեցավ տոնական համերգ, որի ժամանակ հնչեցին բացառապես Կապանին ձոնված երգեր:

Քաղաքի տոնին նվիրված բազմաբնույթ միջոցառումների շարքում առանձնացավ Հայաստանի ժամանակակից արվեստի թանգարանի Կապանի մասնաճյուղում կազմակերպված՝ վաղամեռիկ տաղանդավոր լուսանկարիչ Ռուբեն Մանգասարյանի (1960-2009) աշխատանքների ցուցահանդեսը, որ «Անկախության ճանապարհին» խորագիրն էր կրում: Ավելի քան 25 տարի աշխատելով ֆոտոլրագրության ասպարեզում՝ Ռուբեն Մանգասարյանը համագործակցել է աշխարհի առաջատար լրատվական գործակալությունների հետ, ստեղծել լուսանկարների պատկանելի պահոց, որտեղ կարելի էր տեսնել նաև զբաղեցնում Հայաստանի Հանրապետության

«Քաղաքի տոնին նվիրված բազմաբնույթ միջոցառումների շարքում առանձնացավ Հայաստանի ժամանակակից արվեստի թանգարանի Կապանի մասնաճյուղում կազմակերպված՝ վաղամեռիկ տաղանդավոր լուսանկարիչ Ռուբեն Մանգասարյանի (1960-2009) աշխատանքների ցուցահանդեսը

անկախության ճանապարհի մասին պատմող վավերագրական շարքը՝ Ղարաբաղյան շարժում, Սպիտակի երկրաշարժ, Էներգետիկ ճգնաժամ եւ Արցախյան պատերազմ: Տանտիրոջ իրավունքով մասնաճյուղի տնօրեն Բորիկ Մինասյանը ներկայացրեց Մանգասարյան արվեստագետների ընտանիքը, նախեւառաջ, ընտանիքի զխավորին՝ գեղանկարիչ Սարգիս Մանգասարյանին, որով սկիզբ է առնում Կապանի գեղանկարչական դպրոցը: Տիգրան Մանգասարյանը մանրամասներ ներկայացրեց եղբոր կյանքից, նշելով, որ Ռուբենը շաբաթներով առաջնագծում էր, իսկ երբ տուն էր գալիս, միայն լուսանկարչական ժապավենները երեսակելու համար: Նրա նկարներից երեւում է Ռուբենի նվիրվածությունն իր մասնագիտությանը՝ ֆոտոլրագրությանը: Ռուբեն Մանգասարյան մարդու է լուսանկարչի մասին հուշեր պատմեցին եւ գնահատանքի խոսքեր ասացին մայրաքաղաքից ժամանած նրա մտերիները՝ Ալեքսանդր Թամանյանի անվան Ճարտարապետության ազգային թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Մարկ Գրիգորյանը, լուսանկարիչ Աշոտ Մուրադյանը, երաժշտական պրոդյուսեր Նիկա Բաբայանը: Ելույթների մեջ այն միտքն էր շոշափվում, որ Ռուբեն Մանգասարյանը հայ ֆոտոլրագրության մեջ ուրույն տեղ ունի եւ ստեղծել է լուսանկարչության ինքնատիպ դպրոց:

...Օգոստոսի 17-ին Կապանում միջոցառումների պակաս չկար: Մանուկների համար հետաքրքրական էր լարախաղացի ելույթը Կապանի համայնքապետարանի պուրակում, ժամը 17-ին մշակույթի կենտրոնի մեծ դահլիճում ելույթ ունեցավ ժողովագարանների համույթը (գեղարվեստական ղեկավար՝ Վիգեն Հովհաննիսյան): Հնչեցին Գուսան Աշոտի, Խաչատուր Ավետիսյանի, Գրիգոր Հախինյանի, Գուսան Հավասու, Արամ Խաչատրյանի ստեղծագործություններից: Գարեգին Նժդեհի հրապարակում բացօթյա ցուցահանդես էր կազմակերպվել, որտեղ իրենց ստեղծագործություններն են ցուցադրել ինչպես տարբեր կրթօջախներ, այնպես էլ անհատ ստեղծագործողներ: Բացօթյա բեմահարթակը նախ տրամադրվեց «Կապան» համույթին, «Առիթմիա» ռոք խմբին, այնուհետեւ համերգային հարուստ ծրագրով հանդես եկավ մայրաքաղաքից իրավորված «Ռեինկարնացիա» խումբը, որի կատարումներն ավելի սրտամոտ էին երիտասարդներին: Իսկ ամենավերջում գիշերային Կապանի երկինքը երփներանգվեց տոնական իրավաբանական գույներով:

ՎԱՐՐԱՍ ՕՐԵՆԵՅԱՆ

ԳՈՐԻՍԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է 2019-2020 ՈՒՍԱՐԿԱ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՈՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ / ԳՆԱԿԱ ՍԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐ / ԱՌԿԱ, ԳՆԱԿԱ

Հարգելի՛ դիմորդ,

Գորիսի պետական համալսարանը հայտարարում է բակալավրիատի եւ մագիստրատուրայի 2019-2020 ուստարվա ընդունելությունը՝ հեռակա կրթածելով եւ շարունակում մագիստրոսի կրթական ծրագրով վճարովի տեղերի ընդունելությունը առկա կրթածելում:

Ընդունելության փաստաթղթերն ընդունվում են **օգոստոսի**

25-ից մինչեւ սեպտեմբերի 15-ը:

Տեղեկությունների համար զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարներով՝

(098) 19-67-14, (077) 22-57-27 (պատասխանատու քարտուղար՝ Անի Գալստյան),

(098) 19-67-12 (հանրային կապերի եւ լրատվության բաժին):

Բակալավրի ու մագիստրոսի կրթական ծրագրերով 2019-2020 ուստարվա մասնագիտություններին, ընդունելության տեղերին եւ ուսման վարձավճարներին կարող եք ծանոթանալ կից տեղեկատվական թերթիկներում:

ՍԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

Table with 5 columns: h/h, Մասնագիտություններ, Պետության կողմից ուսանողական նպաստների ծեւով ուսման վարձի լրիվ փոխհատուցմամբ (անվճար), առանց տարելետման իրավունքի, Ընդունելության տեղերի թիվը (վճարովի), Ուսման վարձավճար (հազ. դրամ)

ՍԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ԳՆԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

Table with 3 columns: Մասնագիտություններ, Ընդունելության տեղերի թիվը (վճարովի), Ուսման վարձավճար (հազ. դրամ)

Դիմում-հայտի հետ ներկայացվում են՝

- Մագիստրատուրայի ընդունելության դիմում-հայտ,
• Բարձրագույն կրթությունը հաստատող փաստաթուղթ (դիպլոմ եւ դիպլոմի հավելված),
• 4 լուսանկար (3x4 չափսի),
• Անձը հաստատող փաստաթուղթ,
• Ինքնակենսագրություն,
• Ձինվորական գրքուկի բնագիրն ու պատճեն (առկայության դեպքում),
• 1500 ՀՀ դրամի անդորրագիր «Արարատ» բանկից (փաստաթղթերի ընդունման վճար):

ԳՆԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱԿԱԼԱՎՈՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐ

Table with 7 columns: Գ/հ, Մասնագիտությունը, Ընդունելության քննությունները (Մրցութային, Ոչ մրցութային), Ընդունելության տեղերի թիվը, Ուսման վարձավճարը (հազ. դրամ)

Դիմում-հայտի հետ ներկայացվում են՝

- 1. Միջնակարգ կրթության ատեստատը, միջին մասնագիտական եւ մասնագիտական տեխնիկական կրթության մասին փաստաթուղթը (բնօրինակը),
2. 6 լուսանկար (3x4 սմ չափսի),
3. Անձը հաստատող փաստաթուղթ (անձնագիր, զինվորական գրքուկ, ծննդյան վկայական),
4. Ձինվորական գրքուկ եւ զինվորական կոմիսարիատից տեղեկանք ժամկետային զինվորական ծառայության անցնելու մասին,
5. Արտոնություններից օգտվող դիմորդները ներկայացնում են համապատասխան փաստաթղթեր (1-ին կամ 2-րդ խմբի եւ մինչեւ 18 տարեկան մանկուց հաշմանդամության, ինչպես նաեւ զինծառայող ծնողի զոհվելու մասին, առանց ծնողական խնամքի մնացած լինելու մասին),
6. Միջազգային ու հանրապետական մրցույթների (օլիմպիադաներ, փառատոներ) դիպլոմները,
7. 2019 թ. ավարտական միասնական քննությունների վկայագիր,
8. Փաստաթղթերի ընդունման, ձեւակերպման համար 1500 ՀՀ դրամ եւ յուրաքանչյուր քննության համար 1500 ՀՀ դրամ վճարելու վերաբերյալ «Արարատ» բանկի անդորրագիրը (արտոնություններից օգտվող դիմորդներն ազատվում են ընդունելության քննությունների վճարից):

Հասցեն՝ ք. Գորիս, Ավանգարդ 2, Գորիսի պետական համալսարան, 1-ին մասնաշենք, 1-ին հարկ:

ԸՆԴՈՒՆՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Կապանի պետական բժշկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը հայտարարում է 2019 - 2020 ուս. տարվա ընդունելությունն թափուր մնացած անվճար եւ վճարովի ուսուցման տեղերի համար առկա ուսուցմամբ հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

Table with 5 columns: Մասնագիտությունը, Որակավորումը, Ուսման տեսողությունը (տարի), Ընդունելության տեղերի թիվը (Անվճար ուսուցման, Վճարովի ուսուցման), 1 տարվա վարձը վճարովի ուսուցման համար (դրամ)

Քոլեջ կարող են դիմել ընթացիկ տարում այլ մասնագիտական ուսումնական հաստատություն մրցույթով չանցած այն դիմորդները, ովքեր մինչեւ օգոստոսի 22-ը ներառյալ կներկայացնեն ընդունելության կարգի 19-րդ կետով պահանջվող փաստաթղթերը, ինչպես նաեւ հանձնած «Կենսաբանություն» առարկայի քննության գնահատականի վերաբերյալ տեղեկանքը: Հիմնական կրթությամբ վճարովի ուսուցման տեղում կարող

են դիմել 19 տարեկանից բարձր տարիք ունեցող հիմնական կրթությամբ դիմորդները: Ընդունելությունն իրականացվում է քոլեջում: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել քոլեջի ընդունող համեմատողովին: Հասցեն՝ ք. Կապան, Շահումյան 37ա Դեռահաս 5-25-70, 094 459936

Վայսարարություն

ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Կապանի N2 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ը հայտարարում է տարածքի վարձակալության մրցույթ՝ աշակերտների որակյալ սննդի ապահովման (բուֆետի կազմակերպում) նպատակով: Մրցույթը տեղի կունենա 2019թ օգոստոսի 30-ին ժամը 14:00-ին: Հայտերը ներկայացնել մինչեւ օգոստոսի 27-ը, ժամը 15:00, Սելիք-Ստեփանյան 5 հասցեով: Տեղեկությունների համար զանգահարել (0285) 2 48 79 կամ (093) 62 74 04 հեռախոսահամարներով:

Կորել է

Գագիկ Կարապետյանին պատկանող էքսկավատորի A003508 համարի տեխնիկական անձնագիրն եւ ՅՕ 2126 15 SL 82 պետհամարանիշը: Համարել անվավեր:

Վայսարարություն

ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Գորիսի N4 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ը հայտարարում է տարածքի վարձակալության մրցույթ՝ աշակերտների որակյալ սննդի ապահովման (բուֆետի կազմակերպում) նպատակով: Մրցույթը տեղի կունենա 2019թ օգոստոսի 27-ին ժամը 14:00-ին: Հայտերը ներկայացնել մինչեւ օգոստոսի 25-ը, ժամը 15:00: Տեղեկությունների համար զանգահարել 284 2-58-31, 096 73-71-43

Ընդունելություն

Խորին երախտագիտություն են հայտնում Կապանի բժշկական կենտրոնի տնօրեն Կարեն Մելքոնյանին, վիրաբույժ Ալինա Աղաբաբյանին, նյարդաբան Նաիրա Դազարյանին, որոնց պրոֆեսիոնալիզմի եւ հոգատարության շնորհիվ փրկվեց իմ կյանքը: Ժողովրդավար կարգի հաշմանդամ

«Տաշիր պիցցայի» մուտքը մարզկենտրոն

Օգոստոսի 20-ին Կապանի Շահումյան 23/33 հասցեում բացվեց «Տաշիր պիցցայի» մարզում առաջին պիցցայանոցը: Ինչպես «Սյունյաց երկիր» հայտնեց «Տաշիր պիցցայի» պիցցանների ցանցի տնօրեն Վաղինակ Ղազարյանը, իրենց ընկերությունը համրապետությունում գործում է 2005 թվականից, մասնաճյուղեր ունի չորս մարզում և Արցախում, ու հասունացել էր նաև Սյունիքում «Տաշիր պիցցայի» ունենալու ժամանակը: Սա ընկերության 25-րդ մասնաճյուղն է մարզում: Սյունիքում բացված մասնաճյուղով մարզկենտրոնում կստեղծվի 30-35 աշխատատեղ, իսկ առայժմ կապանցիներին ժամանակավորապես աջակցելու համար աշխատակիցներ են ժամանել մայրաքաղաքից: «Փորձել ենք կապանցիների համար ստեղծել հաճելի միջավայր, սա մեր ընկերության ռազմավարությունից մեկն է՝ հաճելի և զուգակցել օգտակարի հետ»,- ասաց Վաղինակ Ղազարյանը: Նոր բացված սենյակի օբյեկտը այցելուին առաջարկում է քսանից ավելի սննդատեսակ, իսկ ոգելից խմիչքներից կմատուցվի միայն զինի և զարեջուր:

Սպասարկման նոր օբյեկտի բացմանը մասնակցում էր Կապանի համայնքապետ Գեորգ Փարսյանը, ով կարևորեց «Տաշիր պիցցայի» մուտքը Կապան՝ նշելով, որ սրահի ներքին կահավորանքը և հարդարանքը տրա-

մադրող են, և հարմար կլինի ընտանիքներով այցելել, ինչպես նաև այդտեղ հրավիրել հյուրերին: Կապան այցելած զբոսաշրջիկներն էլ հաճույքով կօգտվեն մասնաճյուղի ծառայություններից:

Հաճելի իրադարձության առիթով համերգային ծրագրով ելույթ ունեցան ճանաչված երգչուհի Սոնա Ռուբինյանը և Գարիկ Պապոյանը, ովքեր օրը տոնական դարձրին:

ՎԱՅՐԱՍ ՕՐԲԵԼՅԱՆ

«ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱՍՈՒ ԿԱՊԱՆ-2019» ԱՄԵՆԱՄՅԱ ՓԱՌԱՏՈՆԸ

Օգոստոսի 10-ին Կապանի Գարեգին Նժդեհի անվան հրապարակում տեղի ունեցավ «Ուսանողական ամառ Կապան-2019» ամենամյա փառատոնի համընթացական արարողությունը:

Օգոստոսի 1-ից սկսած այս փառատոնը համախմբել է կապանցի մոտ 80 տարբեր բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում սովորող ուսանողներին, այդ թվում նաև՝ այս տարի բուհ ընդունվածներին: Եվ մինչ այսօրվա միջոցառման հանդիսավոր բացման արարողությունն էլ երիտասարդներն ակտիվ և հագեցած օրեր են հասցրել անցկացնել՝ բարեկարգելով իրենց տուն Կապանը:

«Ուսանողական ամառ Կապան-2019»-ի սկիզբն ազդարարող միասնական պարային համարից հետո ողջունվի խոսք ասացին Սյունիքի մարզպետ Յուրյան Պողոսյանը, գեղարվեստական ղեկավար Կոնստանտին Կոզմանովը և փառատոնի կազմկոմիտեի նախագահ Հրանտ Արզումանյանը:

Ուսանողներին օրհանքի խոսք ասաց Կապանի Վահանավանք վանական համալիրի հոգևոր հովիվ Տեր Ավետիք քահանա Մարտիրոսյանը:

Դե իսկ փառատոնի բացման պատիվը տրվեց Կապան համայնքի ղեկավար Գեորգ Փարսյանին, ով ողջունեց ուսանողներին փառատոնի մեկնարկի առթիվ և շնորհավորեց նաև այն երիտասարդներին, ովքեր սեպտեմբերին իրենց առաջին քալերն են անելու դեպի ուսանողական կյանք: «Գիտակցելով և կարելորելով երիտասարդների դերն ու նշանակությունը համայնքի զարգացման գործում՝ ցանկանում են, որ փառատոնից հետո եւս շարունակեք առավել սրտացավությամբ ձեր ուժն ու եռանդը ներդրել ի շահ հայրենի»

համայնքի, ձգտեք մշտապես կատարելագործվել, խորացնել ու ընդլայնել ձեռք բերած գիտելիքները և երբեկից չընկճվեք դժվարությունների ու բարդությունների առջև»,- իր խոսքում ասաց համայնքի ղեկավարը:

Փառատոնն այս անգամ կրում էր «Իմ տուն Կապան» խորագիրը և էական տարբերվում էր նախորդ տարիների միջոցառումներից թե՛ իր ձևաչափով, թե՛ իր բովանդակությամբ: Համերգային ծրագիրն իրենից ներկայացնում էր մի բեմականացված ծրագիր, որտեղ իրենց գեղեցիկ ելույթներով հանդես եկան նաև շնորհալի ուսանողները: Համերգի վերջում արդեն բեմից ներքև տիրում էր ուրախ տրամադրություն, և տարածքը վեր էր ածվել պարահրապարակի:

Հիչեցնեց, որ փառատոնի հովանավորը և նախաձեռնողը Կապանի համայնքապետարանն էր, իսկ այն կազմակերպում և համակարգում էր համայնքի ղեկավարին կից երիտասարդական խորհուրդը:

ՎԱՅՐԱՍ ՕՐԲԵԼՅԱՆ

Առաջին անհատական

«Ուսանողական ամառ-2019» փառատոնի շրջանակում Կապանի մշակույթի կենտրոնի փոքր դահլիճի նախարահուն տեղի ունեցավ կապանցի երիտասարդ գեղանկարիչ Տիգրան Պողոսյանի ստեղծագործությունների անհատական ցուցահանդեսի բացումը, որին մասնակցում էին Կապանի համայնքապետ Գեորգ Փարսյանը, մարզկենտրոնի արվեստասերներ: Երիտասարդ արվեստագետը նոր է ավարտել Հայաստանի գեղարվեստի պետական ակադեմիան՝ ՀՀ ժողովրդական նկարիչ Փարավոն Միրզոյանի արվեստանոցը: Իսկ մասնագիտական առաջին դասերն առել է գեղանկարիչ Հրանտ Էլջանից: Ցուցահանդեսում մոտ հիսուն գեղանկար կար՝ բնանկարներ, կոմպոզիցիաներ, մատյուրներ, որոնք որոշակի պատկերացում են տալիս սկսնակ գեղանկարչի նախասիրությունների մասին: Առաջին անհատական ցուցահանդեսի բացման առիթով շնորհավորանքի խոսք ասաց Մուսանմա Մարտիրոսյանը՝ մաղթելով գեղանկարչին ստեղծագործական նոր հա-

ջողություններ: - Շատ բան չեն կարող ասել իմ մասին, դա կարող են անել իմ վրձնած կտավները: Բոլորիդ ներկայությունը ոգեւորիչ է ինձ համար, նաև պարտավորեցնող, որ ավելի հետաքրքիր գործեր ստեղծեմ: Շնորհակալ եմ բոլոր նրանց, ովքեր հավատացին ինձ և շարունակում են հավատալ, - ներկայներին դիմեց Տ.Պողոսյանը և հավելեց, որ ճանաչման արժանանալու ամենակարճ ճանապարհը աշխատասիրությունն է:

ՎԱՅՐԱՍ ՕՐԲԵԼՅԱՆ

Սգում է Կապանը

Երբ մարդն աշխարհ է գալիս՝ մեկն էլ ավելանում է աշխարհի վրա: Իսկ երբ մարդը գնում է աշխարհից՝ պակասում է քեզ-նից... Ու իջնում է ծանր մի լուռություն. հոգնում ու լուռն են երագները... Անչափ դժվար է անցյալ ժամանակով խոսել այնպիսի մարդու և ֆուտբոլային վառ անհատականության մասին, որպիսին էր Միշա Մանուչարյանը:

Ժողովուրդը նման դեպքերում ասում է. «Նա մեռնելու մարդ չէր»: Այո՛, Միշան ապրելու և գործելու ճանապարհներ դեռ ուներ անցնելու, չնայած, որ նրա սպորտային ձեռքբերումները նշանակալից են և ծանրակշիռ: Մեզ համար նա վստահելի և սիրված գործընկեր էր, մարդ, ով մեր ծանր ու հեղինակավոր օրերում ծառայեց մեկ նպատակի՝ կապանյան ֆուտբոլի պահպանմանն ու զարգացմանը:

Շնորհալի ֆուտբոլիստ է մարզիչ Միշա Մանուչարյանը անվերապահորեն թողեց վառ հետազոծ, թողեց հիմնարար գործեր: Իր տոկոսունություն մեջ էլ չափազանց փխրուն էր: Մեծը դեռ

շատ կփնտրենք նրան Կապանի որևէ փողոցում, մեր հեռավոր ու մոտիկ գյուղերում, իր սիրելի մարզադաշտում ու, ավաղ, չենք գտնի: Դժվար է մխիթարական խոսքեր գտնել: Մխիթարական մեր սիրելի ընկերոջ թողած գործերն են և նրա բարի հիշատակը, որը միշտ մեզ հետ կլինի:

Ես մշտապես տեսնում-գգում էի, թե ինչպես էր մեր ինձերի մեջ ամենախնամելի վառ-վառ հաջորդ վայրկյանով, թե ինչպես էր նա իր անելիքով լցված ու լծված հաջորդ վայրկյանին: Դու նրա հետ մտքով դեռ խոսում ես, իսկ նա արդեն մտորում է ու զիտի, թե իր հաջորդողը քայլերն ինչպես պիտի կազմակերպել: Որ հասցնի, որ լինի ԱՎԿՈՒՅՆԸ... Այս ո՛ւր ես շտապում, այ տղայի... Չէ՞ որ այնքան բաներ ունենեց դեռ միայն անելու և դրանով լցնելու մեր հաջորդ գոյավայրկյանը:

Կյանքը մեզ տրված է ամեն ինչին դիմանալու համար: Իսկ դու չդիմացար, ուրեմն... Եվ թո տեղը մնաց թափուր... Դեռ ականջիս մեջ են մեր վերջին խոսակցության պատահիկները...

Արսեն Գրիգորյան Ֆուտբոլասեր հասարակայնության անունից

Մահացել է Գորիսի և Կապանի նախկին նախկանապետ Սեւադա Առաքելյանը

2019 թ. օգոստոսի 9-ին, կարճատեղի հիվանդությունից հետո, մահկանացու կնքեց Սեւադա Առաքելյանը:

Նա երկար տարիներ աշխատել է Սյունիքի մարզի ոստիկանական կառույցներում: Սեւադա Առաքելյանը Արցախյան պատերազմի տարիներին, լինելով Գորիսի ոստիկանապետի

տեղակալ, ակտիվ մասնակցություն է ունեցել սահմանամերձի պաշտպանության գործում: «Սյունյաց երկիր» խմբագրակազմը ցավակցում է Սեւադա Առաքելյանի հարազատների ու մերձավորներին՝ նրա ամսամասակ մահվան կապակցությամբ:

Հայկանուշ Սաֆարյան

2019թ. օգոստոսի 13-ին, կյանքի 95-րդ տարում մահկանացու կնքեց Կապանի և Սյունիքի երաժշտական կյանքում լուսավոր հետք թողած, հայ ազգային երաժշտության երախտավոր Շամիր Հարությունյանի կինը Հայկանուշ Ալավերդյանի Սաֆարյանը:

Հ. Ա. Սաֆարյանը ծնվել է 1924թ. ՀԽՍՀ Ղափանի շրջանի Կապան գյուղում: 1944թ ամուսնացել է համազգային Շամիր Հարությունյանի հետ: Նորաստեղծ ընտանիքը 1945 թվականից բնակություն է հաստատել Ղափանում: Տիկինը Հայկանուշը իր ողջ կյանքը նվիրել է հետպատերազմյան ծանր տարիներին ծնված երեք երեխաների դաստիարակությանը և պատերազմի հաշմանդամ ամուսնու խնամքին, ուն առողջությունը, նրա հոգատար վերաբերմունքի շնորհիվ, 1951թ լինվին

վերականգնվեց: Հ. Սաֆարյանն առանձնակի ուշադրություն է դարձրել երեխաների կրթությանը և համակողմանի զարգացմանը: Բնակարանային սուղ պայմաններում կարողացել է հնարավորություն ստեղծել ավագ որդու՝ Ս. Բալասանյանի (Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Կապանի մասնաճյուղի հիմնադիր, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր) տեխնիկական ուսակությունների ձեռնարկում համար ինչն էլ կարելու նախադրյալ է հանդիսացել նրա հետագա գիտական գործունեության համար:

Բարի, համեստ, ավանդապահ, ընտանիքին ամենացորդ նվիրված, մարդասեր, հայ կնոջ իսկական տիպար էր Հ.Սաֆարյանը, ուն հիշատակը երկար կմնա նրա գերդաստանի անդամների և բարեկամների հիշողության մեջ:

Մի խումբ բարեկամներ

Սյունյաց Երկիր

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԵՎ ՀՐԱՏԱՐԱՎԿԻՉ «ՍՅՈՒՆՅԱՑ ԱՇԽԱՐՀ» ՍԱՀՄԱՆԱՓՈՎԱ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխավոր խմբագիր՝ **ՍԱՍՎԵԼ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ**

www.syuniacyerkir.am

Հասցե՝ Կապան, Շահումյան 20/32: Հեռ.՝ (0285) 5 25 63, (091) 45 90 47, (077) 45 90 47: էլ. փոստ՝ syuniacyerkir@mail.ru էլ. կայք՝ www.syuniacyerkir.am

Մշակույթի նախարարությունում են գովազդային նյութեր:

www.facebook.com/SyuniacyerkirNewspaper/

Թղթակցությունները չեն գրախոսվում և հեղինակներին չեն վերադարձվում: Խմբագրության և հեղինակների կարծիքները կարող են չհամընկնել: Նյութերը ներկայացնել մեքենագիր վիճակում (3 մեքենագիր էջից ոչ ավելի): Հղումը «Սյունյաց Երկիր» պարտադիր է:

Գրանցման վկայականը՝ 01Մ 000231: Թերթը տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում: Հասցեն՝ ք. Երեւան, Արշակունյաց 2: «ԳՈՎԱԶԳ - ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ» բաժնուն տպագրվող նյութերի համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:

Ծավալ՝ 2 տպագրական մամուլ: Տպաքանակ՝ 1200, զինը՝ 100 դրամ: Ստորագրված է տպագրության 22.08.2019թ.:

QR ԿՈՂ